

**Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E**

22 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Țurcan Anatolie, Timofti Vladimir, Cobzac Elena și Guzun Ion

Judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2021, în cauza penală în privința lui

Parasca Alexandru XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în mun. XXXXX;

Andrieș Andrei XXXXX, născută la XXXXX, originar și domiciliat în XXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanța: 03.04.2013 - 01.02.2019;

Instanța de apel: 03.05.2019 - 16.02.2021;

Instanța de recurs: 31.03.2021 - 22.06.2021.

a c o n s t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 01 februarie 2019, Parasca Alexandru și Andrieș Andrei au fost achitați de sub învinuirea incriminată în baza 217¹ alin.(4) Cod penal, din motiv că faptele acestora nu întrunesc elementele componente de infracțiune.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a reținut că, de către organul de urmărire penală Parasca Alexandru și Andrieș Andrei, sunt învinuiți că au comis cu vinovăție, fapta prejudiciabilă, prevăzută de legea penală și pasibilă de pedeapsa penală, în următoarele circumstanțe:

Conform actului de învinuire, în perioada anului 2012, Andrieș Andrei, în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală, a obținut substanță narcotică - hașiș. Începând cu data de 07 martie 2013, Parasca Alexandru, Andrieș Andrei și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, au întocmit un plan îndreptat spre obținerea profitului ilegal în urma realizării substanțelor narcotice.

Astfel, la data de 12 martie 2013, Parasca Alexandru, aflându-se în apartamentul XXXXX, i-a propus lui Sîrbu Ion, să procure 3,6 kg de substanță narcotică - hașiș, contra sumei de 10 800 euro, dintre care, 4 320 euro, urmau să fie transmiși lui Andrieș Andrei.

Conform unei înțelegeri prealabile între Andrieș Andrei și Parasca Alexandru, îndreptate la realizarea substanțelor narcotice în proporții deosebit de mari către Sîrbu Ion, la 13 martie 2013, aproximativ la orele 13:55, Andrieș Andrei, a plasat un pachet în care se afla substanța narcotică - hașiș, în celula pentru păstrarea obiectelor personale cu nr. 54 din incinta magazinului "IMC Market", situat în XXXXX.

După ce el a încuiat celula, el a transmis cheia lui Parasca Alexandru, care urma să o transmită lui Sîrbu Ion după primirea mijloacelor bănești pentru realizarea substanțelor narcotice.

În continuarea acțiunilor sale criminale, îndreptate la obținerea unui profit ilegal în urma realizării substanțelor narcotice în proporții deosebit de mari, la 13 martie 2013, aproximativ la orele 14:40, Parasca Alexandru, după primirea banilor în sumă de 170 000 lei de la Sîrbu Ion, pentru realizarea substanțelor narcotice, i-a transmis cheia de la celula nr. 54, de unde ultimul urma să preia substanțele narcotice.

La 13 martie 2013, aproximativ la orele 14:45, Sîrbu Ion a preluat pachetul cu substanța narcotică - hașiș din celula pentru păstrarea obiectelor personale cu nr. 54 din incinta magazinului XXXXX, după ce a fost reținut de colaboratorii poliției și a predat pachetul cu substanța narcotică.

Conform raportului de expertiză nr. XXXXX din XXXXX, cele 18 brichete presate în formă de paralelipiped de culoare brună, ridicate de la Sîrbu Ion la data de 13 martie 2013, reprezintă hașiș, care se atribuie la substanțe narcotice.

Masa totală a substanței narcotice - hașiș, constituie 3 566,38 grame, care conform listei substanțelor narcotice, psihotrope și plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006, constituie proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpaților, de către organul de urmărire penală au fost calificate conform art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, - circulația ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, și anume, acțiunile intenționate, manifestate în procurarea, păstrarea, distribuirea substanțelor narcotice, săvârșite în scop de înstrăinare, cu utilizarea substanțelor narcotice, a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă, în proporții deosebit de mari.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Andrieș Andrei și Parasca Alexan să fie recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal și să le fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea substanțelor narcotice, psihotrope sau cu analogele lor pe un termen de 5 ani.

În motivarea apelului, procurorul a menționat că:

- în cadrul cercetării judecătorești a fost stabilită existența tuturor semnelor obligatorii a infracțiunii de circulație ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare prevăzut de art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal;

- obiectul material al acestei infracțiuni îl reprezintă hașișul cu masa de 3 566,

38 gr. - substanță narcotică, fiind caracterizată prin proporții deosebit de mari (în conformitate cu Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23 ianuarie 2006) pentru infracțiunea prevăzută de art.217¹ alin.(4), lit. d) Cod penal. În cazul speței, proporțiile deosebit de mari sunt confirmate prin raportul de expertiză nr. 507 din 14.03.2013;

- infracțiunea a fost săvârșită cu participație, astfel Andrieș Andrei și Parasca Alexandru au acționat în comun, în calitate de coautori, având un scop comun fiecare realizând latura obiectivă a infracțiunii;

- latura obiectivă a infracțiunii se exprimă în fapta prejudiciabilă care constă în acțiune. Această acțiune se înfățișează în cazul din speță prin modalitățile: procurare, păstrare, distribuire și înstrăinare ilegală a substanței narcotice – hașiș, iar confirmare a faptului procurării substanței narcotice sunt chiar declarațiile lui Andrieș Andrei susținute de cele ale lui și Parasca Alexandru;

- păstrarea substanței narcotice este o continuare firească a procurării, astfel că Andrieș Andrei a avut în posesie ilicită hașișul din momentul procurării până la depozitarea în celula de păstrare a obiectelor personale din XXXXX, după care a intrat în acțiune inculpatul Parasca Alexandru responsabil de păstrarea ei ulterioară până în momentul vinderii;

- distribuirea de substanțe narcotice s-a realizat prin înstrăinarea efectivă, momentul de consumare a infracțiunii survenind la etapa transmiterii de către Parasca Alexandru lui Sîrbu Ion a cheii de la celula de păstrare și preluarea substanței narcotice depozitate acolo;

- înstrăinarea urmează a fi considerată momentul trecerii substanțelor în stăpânirea lui Sîrbu Ion;

- latura subiectivă a componenței de infracțiune incriminate lui Andrieș Andrei și Parasca Alexandru se caracterizează prin intenția directă a inculpaților, care cu bună știință au comis infracțiunea având scopul de cupiditate;

- inculpații sunt persoane responsabile, care la momentul comiterii faptei aveau împlinită vârsta tragerii la răspundere penală în condițiile infracțiunii incriminate;

- instanța de fond a apreciat unilateral probele la caz, bazându-se doar pe declarațiile inculpaților, astfel, concluzionând greșit precum că inculpații au acționat ilegal în consecința provocării comiterii infracțiunii de către agentul sub acoperire Sîrbu Ion;

- în argumentarea acestei poziții, a atras atenția că, martorul Sîrbu Ion, în calitate de investigator sub acoperire a avut sarcina de infiltrare în gruparea criminală din care făcea parte Parasca Alexandru și Andrieș Andrei pentru a identifica întregul cerc de persoane implicate;

- martorul Sîrbu Ion a indicat că, informația privind tentativa de a realiza substanțele narcotice - hașiș în volum de până la 50 kg pe teritoriul mun. Chișinău a parvenit de la informatorii conspirați, fapte reflectate în rapoarte;

- potrivit Legii nr.59 din 29.03.2012, privind activitatea specială de investigații, (art.21 alin.(1), informația colectată în rezultatul măsurilor speciale de investigații se acumulează într-un dosar special, iar la art.5 alin. (2) legiuitorul

reglementează prompt că , "Accesul la dosarul special sau la materialele din dosar al altor persoane decât cele care investighează dosarul special este interzis;

- astfel, afirmația instanței precum că, organul de urmărire nu deținea careva informații concrete ce viza traficul de substanțe narcotice, iar rapoartele la care a făcut referire martorul Sîrbu Ion le-a considerat "abstracte" este absolut neîntemeiată, or Legea citată interzice afișarea acestor date;

- concluzia instanței (făcută doar în baza declarațiilor inculpaților), precum că Veresceac Dumitru a fost persoana de legătură dintre Parasca Alexandru și Sîrbu Ion, consideră că este absolut neîntemeiată deoarece martorul Sîrbu Ion a declarat răspicat că Veresceac Dumitru nu are careva tangențe directe cu cauza penală și nu a participat la documentare și nu a făcut parte din grupul de urmărire penală, iar informația despre implicarea lui Parasca Alexandru și Andrieș Andrei în circulația substanțelor narcotice a parvenit de la persoanele aflate la legătură și în consecința infiltrării în mediul criminal al inculpaților;

- fiind preîntâmpinat de răspundere penală pentru darea de declarații mincinoase, Sîrbu Ion a fost audiat în calitate de martor, mărturiile acestuia au fost consecvente și clare, analogice celor date în cadrul urmăririi penale, astfel că, declarațiile lui urmau a fi luate la bază, ca veridice, iar declarațiile inculpaților urmau a fi apreciate critic, inclusiv în partea ce ține de procurarea respectivelor droguri la suma de 4 000 lei (nefiind confirmată în vreun fel), aceasta fiind o metodă de apărare aleasă de inculpați;

- în ceea ce ține de provocare din partea poliției, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza *Teixeira de Castro v. Portugalia* că dreptul la un proces echitabil este încălcat în cazul în care polițiștii depășesc limitele unei investigații pasive a acțiunilor infracționale ale unui suspect și exercită o influență, cum ar fi provocarea la săvârșirea unei infracțiuni;

- analizând probatoriul la caz în coraport cu acțiunile investigatorului sub acoperire - Sîrbu Ion, se constată că, au fost respectate condițiile impuse de CEDO. Astfel, chiar inculpatul Parasca Alexandru a confirmat faptul că s-a deplasat la Aeroportul din mun. Chișinău pentru a conveni cu Sîrbu Ion referitor la condițiile realizării a 3,600 kg de hașiș, acesta din proprie inițiativă, fiind determinat să vândă droguri, cu toate că la acel moment nu le deținea;

- instanța de fond s-a axat doar pe declarațiile inculpaților, în sensul motivării soluției adoptate, cu toate că în cadrul cercetării judecătorești a fost cercetat și procesul-verbal de consemnare a măsurii speciale de investigații din 13.03.2013 - înregistrarea audio și video a discuțiilor între Parasca Alexandru și Sîrbu Ion, care confirmă clar că, la 12.03.2013, la întâlnirea din apartamentul conspirativ XXXXX, Parasca Alexandru i-a propus lui Sîrbu Ion prețul de procurare a 3,6 kg de hașiș contra sumei de 10 800 euro, adică câte 3 000 euro per kg. Tot, Parasca Alexandru a fost inițiatorul discuției referitor la următoarea tranzacție (fiind propusă o calitate superioară dar și preț mai ridicat la o altă partidă de drog), claritate aduce următoarea frază spusă de inculpat.. eu trebuie să-ți mai dau încă deseară ceva ca să vezi, da el îi de calitate mai superioară și la preț o să fie puțin mai scump, el îi de aista cum spune-i tu „, puțin mai moale" , prețul o să fie cu 500 (cinci sute) poate 700 (șapte sute) mai scump;

- la fel, de la Parasca Alexandru a parvenit propunerea privind modalitatea efectuării tranzacției, adică de plasare a drogurilor într-un market, în celulă pentru obiecte personale, care se încuie cu cheie și după ce primește banii îi transmite cheia lui Sîrbu Ion (...*dă să facem altfel eu și le pun într-o eceică, vin încoace cu cheia de la eceică, tu îmi dai mie banii noi ne ducem împreună tu ei marfa te-ai uitat și gata-îi normal*);

- instanța incorect și denaturat a indicat că, ... la rugămintea insistentă a agentului sub acoperire Sîrbu Ion inculpații au fost implicați în comiterea faptelor imputate;

- pentru curmarea acțiunilor grupului criminal, organul de urmărire penală s-a decis la efectuarea unei livrări controlate, iar infiltrarea lui Sîrbu Ion în gruparea dată a fost necesară deoarece persoanele implicate erau foarte precaute și doar atunci când agentul sub acoperire a intrat în încrederea inculpaților a fost posibilă deconspirarea grupului criminal în care făceau parte inculpații. În această ordine de idei, nu pot fi calificate acțiunile investigatorului sub acoperire ca comportament activ, doar prin simplul fapt că martorul Sîrbu Ion a declarat că: după câteva discuții Parasca Alexandru a comunicat că poate face rost de droguri, inculpații s-au implicat din proprie inițiativă în acțiuni de circulație ilegală a drogurilor, având scop de profit;

- a subliniat că criminalitatea creată de droguri, prin consecințele sale de ordin social, economic, medical, cultural și politic, cauzează prejudicii considerabile nu numai intereselor de stat, dar și celor ale societății, ale multor persoane particulare, atentează la viața și sănătatea cetățenilor, influențează în mod demoralizator asupra conștiinței și comportamentului oamenilor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2021, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror, cu menținerea hotărârii atacate.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a stabilit just starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect și a ajuns la concluzia despre nevinovăția inculpaților Parasca Alexandru și Andrieș Andrei de comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, pe motiv că în faptele acestora nu se întrunesc elementele componenței de infracțiune menționate.

Instanța de apel a subliniat că, împrejurările ce determină necesitatea achitarea inculpaților au fost constatate din totalitatea probelor prezentate de partea acuzării și partea apărării, în această ordine de idei a fost menționat că, potrivit prevederilor art.415 alin.(2¹) Cod procedură penală, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinutului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

În acest context, instanța de apel a notat că, acuzatorul de stat la judecarea cauzei în ordinea de apel a menționat că audierea martorului Sîrbu Ion nu este posibilă, deoarece acesta este anunțat în căutare în cadrul altei cauze penale, însă a solicitat verificarea și aprecierea probelor cercetate în instanța de fond, totodată

indicând cu nu are careva probe suplimentare.

Cu trimitere la prevederile art.art.24, 26, 384, 394 și 419 Cod de procedură penală, a jurisprudenței naționale și a CtEDO, având în vedere dispozițiile art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de apel nu a fost în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia inculpatul fusese achitat.

Instanța de apel a considerat că, în cadrul ședinței de judecată nu au fost prezentate suficiente probe concludente și utile, care ar demonstra pe deplin că fapta inculpaților întrunește elementele infracțiunii, învinuirea adusă poartă un caracter pripit și superficial or dimpotrivă, din materialele cauzei rezultă că probe în sprijinul învinuirii de facto nu au fost prezentate.

Instanța de apel a mai specificat că, legislatorul a stabilit în mod expres trei circumstanțe, care condiționează inadmisibilitatea totală a probelor: provocarea, facilitarea sau încurajarea. Totodată, stipulările legale prevăd clar nulitatea tuturor probelor obținute în circumstanțele indicate supra, cu excepția cazului în care probele derivate se bazează pe o sursă independentă sau ar fi fost descoperite inevitabil.

Astfel, activitatea de provocare trebuie să implice forme concrete de instigare, susceptibile de a genera sub aspect intelectual luarea unei decizii de a comite infracțiunea. Provocarea poate consta în: rugăminți insistente, promisiuni false, solicitări repetate bazate pe simpatii personale, amenințări etc.

Instanța de apel a reținut că, atâta timp cât singurele probe administrate în cauza sunt declarațiile investigatorului și colaboratorului sub acoperire, ori mijloace de probă emanând de la aceștia sau întocmite pe baza relatărilor făcute de aceștia, nu se poate face abstracție de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materie (cauza Teixeira de Castro împotriva Portugaliei, hotărârea din 08 iunie 1998, cauza Constantin și Stoian împotriva României, hotărârea din 29 septembrie 2009) care a statuat în mod constant că o hotărâre de condamnare nu se poate întemeia numai pe aceste declarații, necoroborate cu alte probe, care să conducă la concluzia, fără niciun fel de îndoiala ca, inculpatul se face vinovat de infracțiunea reținută în sarcina sa.

Totodată, instanța de apel a considerat că, având în vedere declarațiile martorului Sîrbu Ion date în ședința instanței de fond, care nu au posibil de confirmat de ultimul în ședința instanței de apel cu privire la vinovăția inculpaților, în raport cu declarațiile ultimilor privind nerecunoașterea vinovăției, instanța de judecată a constatat prezența unor dubii privind vinovăția inculpaților, care nu pot fi înlăturate în nici un mod și care, potrivit prevederilor art.8 alin.(3) din Codul de procedură penală și art.6 din CEDO, urmează a fi interpretate în favoarea inculpaților.

Prin urmare, Sîrbu Ion, acționând în calitate de agent al statului, nu a lăsat inculpaților Parasca Alexandru și Andrieș Andrei, o marjă pentru a alege între comportamentul legal și ilegal. Or, nu ar fi fost exclus că aceștia ar fi renunțat benevol la săvârșirea infracțiunii, în cazul în care ar fi intenționat să o comită.

Așadar, pentru a fi respectate garanțiile art.6 CEDO, nu era suficient ca agentul sub acoperire Sîrbu Ion, să cunoască despre faptul pregătirii de către Parasca Alexandru și Andrieș Andrei a unei infracțiuni, ci mai era necesar ca acestora să li

se acorde posibilitatea de a renunța de bună voie la săvârșirea infracțiunii.

La caz, agentului sub acoperire a manifestat un comportament activ, în contextul în care inculpații Parasca Alexandru și Andrieș Andrei, nu au început încă realizarea acțiunilor ce formează elementul material al infracțiunii, iar primele acțiuni de comercializare au fost reținute în urma propunerii parvenite de la Sîrbu Ion de a procura o cantitate deosebit de mare de substanțe narcotice, la un preț semnificativ (10 800 euro).

Din materialele cauzei, nu a rezultat cu certitudine că inculpații Parasca Alexandru și Andrieș Andrei, ar fi recurs la săvârșirea infracțiunii, independent de intervenția și activitatea organului de investigație, infracțiunea dată, fiind săvârșită în urma comportamentului insistent al investigatorului sub acoperire.

Referitor la cantitatea substanțelor narcotice incriminate inculpaților, instanța de apel a conchis că, deși au existat informații operative cu privire la comercializarea unei cantități de 50 kg de hașiș, totuși, inculpatul Parasca Alexandru nu a identificat decât 3,566,38 kg de hașiș, potrivit conversației purtate dintre inculpatul Parasca Alexandru și agentul sub acoperire Sîrbu Ion, rezultă clar acesta intenționa să procure o cantitate mai mare (încă 5), la care inculpatul Parasca Alexandru i-a răspuns că "restul..., cât o să trebuiască, încă 6 (șase) și ceva, 6 (șase) și jumătate".

De fapt, organul de urmărire penală incriminându-le inculpaților comiterea acesteia, s-a bazat doar pe declarațiile martorului Sîrbu Ion, care fiind audiat atât la faza de urmărire penală, cât și în faza de judecare a cauzei penale, a fost constant în declarații, iar în instanța de apel nu a fost asigurată audierea acestuia.

În contextul dat, instanța de apel și-a format convingerea că, aceștia au fost provocați la săvârșirea infracțiunii și prin urmare este necesar de a verifica dacă aceștia puteau fi în mod rezonabil considerați ca fiind implicați în activitatea infracțională respectivă până la implicarea poliției. Cu alte cuvinte, este necesar de verificat dacă inculpații Parasca Alexandru și Andrieș Andrei ar fi săvârșit infracțiunea în lipsa preținsei provocări. Astfel, în perioada indicată în învinuire, inculpatul Parasca Alexandru a enunțat că a fost telefonat de către Sîrbu Ion, care i-a propus contra unei remunerații să facă rost de substanțe stupefiante, inițial inculpatul i-a comunicat că nu dispune de substanțe narcotice, dar ulterior după câteva discuții i-a comunicat că poate face rost de droguri, suma care le-a fost propusă de 4 000 lei i-a tentat, fiind una atractivă.

Prin inițiativa de cumpărare a substanțelor narcotice, comportamentul agentului sub acoperire Sîrbu Ion a devenit provocator. Or, instanței de judecată nu i-au fost prezentate probe privind prezența la inculpații Parasca Alexandru și Andrieș Andrei a intenției infracționale, înainte de infiltrarea agentului sub acoperire, aceasta fiind înlocuită prin comportamentul provocator, manifestat prin intenția de procurare a unei cantități de substanțe narcotice la un preț exagerat de mare, în comparație cu prețul existent pe piața neagră (4 000 de lei, cum a declarat Andrieș Andrei).

Mai mult, instanța de apel a relevat că, sarcina probării faptului că provocarea nu a avut loc, cade pe umerii autorităților. Potrivit CtEDO, examinarea judiciară trebuie să includă: motivele care au determinat operațiunea sub acoperire; gradul de implicare a poliției în comiterea infracțiunii; natura oricărei incitări sau presiuni exercitate asupra reclamantului. Astfel, operațiunile sub acoperire au fost

determinate de acțiunile și cerințele inițiate de către agentul sub acoperire față de inculpați.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a concluzionat că, nu poate fi reținută în sarcina inculpaților Parasca Alexandru și Andrieș Andrei fapta de procurare, păstrare, distribuire a substanțelor narcotice, săvârșite în scop de înstrăinare, cu utilizarea substanțelor narcotice, a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă, în proporții deosebit de mari, în contextul în care fapta a fost săvârșită datorită comportamentului provocator al agenților statului.

De asemenea, instanța de apel a constatat cu certitudine că, după ce inculpații au invocat că a fost instigați de o persoană prin telefon să săvârșescă infracțiunea, organul de urmărire penală, a folosit în mod principal și direct datele și informațiile obținute din proba ilegală, fără vreo altă sursă alternativă și fără ca să existe posibilitatea ceartă că acestea să fie descoperite în viitor. La documentarea prezentelor acțiuni ilegale, nu a fost verificat cu cine inculpatul Andrieș Andrei a discutat, să identifice aceste persoane în situația în care inculpații sunt învinuiți în trafic de droguri. La caz fiind incidentă încălcate prevederile Legii privind activitatea specială de investigații nr.59 din 29 martie 2012.

În sinteza celor expuse supra, instanța de apel a conchis că, prima instanță în mod întemeiat a ajuns la concluzia că la caz este neîndoielnică necesitatea achitării inculpaților, pe motiv că în acțiunile lui Parasca Alexandru și Andrieș Andrei nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de procuror, care, invocând temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În argumentarea recursului, invocând că:

- afirmația instanței precum că, organul de urmărire nu deținea careva informații concrete ce viza traficul de substanțe narcotice, iar rapoartele la care a făcut referire martorul Sîrbu Ion le-a considerat "abstracte" este absolut neîntemeiată, or Legea nr.59 din 29.03.2012, privind activitatea specială de investigații interzice afișarea acestor date;

- Cât privește concluzia instanței (făcută doar în baza declarațiilor inculpaților), precum că cet. Veresceac Dumitru a fost persoana de legătură dintre Parasca Alexandru și Sîrbu Ion, a considerat că este absolut neîntemeiată deoarece martorul Sîrbu Ion a declarat răspicat că Veresceac Dumitru nu are careva tangențe directe cu cauza penală și nu a participat la documentare și nu a făcut parte din grupul de urmărire penală, iar informația despre implicarea lui Parasca Alexandru și Andrieș Andrei în circulația substanțelor narcotice a parvenit de la persoanele aflate la legătură și în consecință infiltrându-se astfel în mediul criminal al inculpaților;

- fiind avertizat de răspundere penală pentru darea de declarații mincinoase, Sîrbu Ion a fost audiat în calitate de martor, mărturiile acestuia au fost consecvente și clare, analogice celor date în cadrul urmăririi penale, astfel că, declarațiile lui urmau a fi luate la bază, ca veridice, iar declarațiile inculpaților urmau a fi apreciate critic, inclusiv în partea ce ține de procurarea respectivelor droguri la suma de 4 000 lei (nefiind confirmată în vreun fel), aceasta fiind o metodă de apărare aleasă de inculpați;

- în ceea ce ține de provocare din partea poliției, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza Teixeira de Castro vs. Portugalia că dreptul la un proces echitabil este încălcat în cazul în care polițiștii depășesc limitele unei investigații pasive a acțiunilor infracționale ale unui suspect și exercită o influență, cum ar fi provocarea la săvârșirea unei infracțiuni;

- analizând probatoriul la caz în coraport cu acțiunile investigatorului sub acoperire Sîrbu Ion, s-a constată că, au fost respectate condițiile impuse de CEDO. Astfel, chiar inculpatul Parasca Alexandru a confirmat faptul că s-a deplasat la Aeroportul din mun. Chișinău pentru a conveni cu Sîrbu Ion referitor la condițiile realizării a 3, 600 kg de hașiș, așadar, acesta din proprie inițiativă, fiind determinat să vândă droguri;

- instanțele s-au axat doar pe declarațiile inculpaților, în sensul motivării soluției adoptate, cu toate ca în cadrul cercetării judecătorești a fost cercetat și procesul-verbal de consemnare a măsurii speciale de investigații din 13.03.2013 - înregistrarea audio și video a discuțiilor între Parasca Alexandru și Sîrbu Ion, care confirmă clar că, la 12.03.2013, la întâlnirea din apartamentul conspirativ XXXXX Parasca Alexandru i-a propus lui Sîrbu Ion să procure hașiș în volum de 3,6 kg contra sumei de 10 800 euro, adică câte 3 000 euro per kg. Tot, Parasca Alexandru a fost inițiatorul discuției referitor la următoarea tranzacție (fiind propusă o calitate superioară dar și preț mai ridicat la o altă partidă de drog), claritate aduce următoarea frază spusă de inculpat .. eu trebuie să-ți mai dau încă deseară ceva ca să vezi, da el îi de calitate mai superioară și la preț o să fie puțin mai scump, el îi de-aista cum spuneai tu „puțin mai moale” , prețul o să fie cu 500 (cinci sute) poate 700 (șapte sute) mai scump;

- la fel, de la Parasca Alexandru a parvenit propunerea privind modalitatea efectuării tranzacției, adică de plasare a drogurilor într-un market, în celulă pentru obiecte personale, care se încuie cu cheie și după ce primește banii îi transmite cheia lui Sîrbu Ion (...dă să facem altfel eu ți le pun într-o eceică, vin încoace cu cheia de la eceică, tu îmi dai mie banii noi ne ducem împreună tu ei marfa, te-ai uitat și gata normal).

6 Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că, acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că titularul acestuia invocă temeiul pentru recurs stipulat la pct. 6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor

invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În sensul cerințelor art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În acest context Colegiul penal lărgit ține să menționeze următoarele.

În primul rând, cu referire la aspectul de provocare din partea agentului de sub acoperire reținut de către instanța de apel, precum că acesta a manifestat un comportament activ în contextul în care inculpații Parasca Alexandru și Andrieș Andrei nu au început încă realizarea acțiunilor ce formează elementul material al infracțiunii, iar primele acțiuni de comercializare au fost reținute în urma propunerii parvenite de la Sîrbu Ion de a procura o cantitate deosebit de mare de substanțe narcotice la un preț semnificativ. Colegiul penal lărgit reține că, instanțele de fond și cea de apel, analizând probatoriul la caz în coraport cu acțiunile investigatorului sub acoperire, nu a luat în considerare și au motivat insuficient că, inițiatorii realizării anume a hașișului au fost însăși inculpații care s-au deplasat la Aeroportul din mun. Chișinău pentru al întâlni și conveni cu Sîrbu Ion referitor la condițiile realizării a cantității de aproximativ 3, 600 kg de hașiș.

Mai mult, rezumatul că: „*inculpații au fost provocați de către agentul de sub acoperire pentru a comercializa droguri*”, nu are un suport legal. Or, nu este fondat pe prescripțiile din art.art.93, 94, 101, 136-138, 138³ Cod de procedură penală, cât și pe jurisprudența CtEDO, potrivit căreia, colaboratorii poliției pot să activeze tainic, dar doar sub un control judiciar, cu respectarea garanțiilor procesuale. Activitatea agenților trebuie să se rezume doar la investigarea în mod pasiv a activității persoanei respective, fără o influență exercitată într-o manieră instigatoare, demonstrându-se că infracțiunea incriminată persoanei ar fi fost comisă și fără intervenția agentului sub acoperire. În acest sens, acțiunile procesuale nu trebuie să poarte un caracter de provocare, la baza căreia întotdeauna se află instigarea la comiterea unor fapte care pot avea consecințe nefaste pentru alte persoane (*hotărârile CtEDO în cauzele Teixeira de Castro vs Portugalia, Khudobin vs Rusia*).

Astfel, actele privind controlul judiciar asupra infiltrării și activității agentului sub acoperire, prezente în dosarul penal din speță, urmau să fie apreciate prin prisma normelor enunțate supra, pentru a stabili cert dacă activitatea agentului infiltrat nu s-a rezumat doar la investigarea în mod pasiv a activității inculpaților, aceștia nu ar fi fost influențați într-o manieră instigatoare, infracțiunea incriminată lor ar fi fost

comisă și fără intervenția agentului sub acoperire.

Prin urmare, instanța de apel nu a judecat cauza penală în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În al doilea rând, Colegiul penal lărgit reține că, este pripită concluzia instanței de apel privind susținerea poziției primei instanțe ce ține de aprecierea probelor, or, instanța de apel urma a verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Or, conform prevederilor art.art.100 alin.(4), 101 alin.(1) - (4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor, doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera statistic probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, concluziile instanței de apel formulate poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, iar așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

Potrivit prescripțiilor art.414 Cod de procedură penală, judecând apelul, instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că în speța discutată și-a găsit confirmare temeiul invocat de recurent și prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, „când instanța de apel în decizia atacată nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să cerceteze minuțios aspectele

învinuirii înaintate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art.art.93, 95, 101 Cod de procedură penală și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, argumentând clar concluziile sale, ținând cont de motivele expuse în pct.6 din prezenta decizie.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2021, în cauza penală în privința inculpaților *Parasca Alexandru XXXXX și Andrieș Andrei XXXXX*, dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 12 august 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Timofti Vladimir

Cobzac Elena

Guzun Ion